

Ν. Ε. ΜΑΝΙΤΑΚΗΣ

Διευθυντής

ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
 Ἐπὶ τῆς διασταυρώσεως τῶν ὁδῶν Πειραιῶς καὶ Γερανίου, ἀριθ. 30.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛ. ΤΙΜΑΤΑΙ
Ἐν Ἀθήναις ἑτησίᾳ δρ. Ν. 8. » » ἑξαμ. » » 5. » ταῖς ἐπαρχ. ἑτησίᾳ » » 10. » » ἑξαμ. » » 6. » τῶ ἑξωτερ. ἑτησίᾳ φρ. 15.	Ἑπαιτίας Ἰταλίας (εἰκὼν) — Αἱ Ῥωσίδες Παρθένοι ἢ σιγηναὶ τῶν Μηδενιστῶν (συνέχεια). — Ἀπογραφικὰ (συνέχεια). — Βίκτωρ Ἑμμανουήλ. — Σαμφῶν ἐν τῶ Ἀπόλλωνι (τέλος) — Γρίφος (εἰκὼν). — Γνωστοπόησις.	Ἐν Ἀθήναις λεπτά 10. » ταῖς ἐπαρχίαις .. » 15. » τῶ ἑξωτερικῶ ... » 25. Φύλλα προηγούμενα » 50.

ΕΠΑΙΤΙΣ ΙΤΑΛΙΣ

ΑΙ ΡΩΣΣΙΔΕΣ ΠΑΡΘΕΝΟΙ*

Η ΣΚΗΝΑΙ ΤΩΝ ΜΗΔΕΝΙΣΤΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Η ΚΥΑΝΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

ἽΟ Ἀλέξανδρος ἔμεινε σκεπτικὸς ἐπὶ τινὰς στιγμὰς· κατόπιν ἀνοψῶν τὴν κεφαλὴν :

Συνέχεια ἴδε προηγούμενον ἀριθ. 30, 31, 32, 33, 34 35, 36, καὶ 37.

— Πρὸ ὀλίγου σὲ εἶδον χορεύοντα μετὰ τινος θεσπεσίας καλλονῆς· δὲν ἦτο, νομιζῶ, ἡ πριγκήπισσα Κρυλώφ ;
 — Μάλιστα, μεγαλειότατε.
 — Ἐχει ὠραιότατους ὀφθαλμούς. Μοὶ φαίνεται δὲ ὡς νὰ ἔχω ἀκούσει νὰ λέγωσιν
 Ὁ Ἀλέξιος ἠσθάνετο ἑαυτὸν ὠχρῶντα καὶ τρέμοντα. Ἐνόησεν ὅτι ὁ τρόμος τοῦ ἠδύνατο ὄχι μόνον αὐτὸν ν' ἀπολέσῃ, ἀλλὰ καὶ τὴν Βάνδαν. Πρὸ τοῦ ἐπικειμένου τούτου κινδύνου ἐπάλαισε πρὸς στιγμὴν ἔνδομύχως, ἔλαβε θάρρος, κατίσχυσε τῆς συγκινήσεώς του, καὶ

διὰ φωνῆς καθαρᾶς καὶ σταθερᾶς
 — Ἐκεῖνη, μηδενιστὴς ; εἶπε. Ἐἶνε ψυχὴ ἀγγελικὴ, καρδίᾳ δὲ γενναία, ὥστε νὰ μὴν ἀποδέχεται δόγματα τοιαῦτα.
 — Οἶος ἐνθουσιασμός ! εἶπεν ὁ αὐτοκράτωρ μειδιῶν.
 — Ἐἶνε ἐξαδέλφη μου, μεγαλειότατε, καὶ ἔτι, φίλη ἐκ παιδικῆς μου ἡλικίας, καὶ
 — Καὶ τὴν ἀγαπᾷ ἀνάμφιβόλως φαίνεται. Διατί δὲν τὴν νυμφεύσῃ ; Ὁ βαθμὸς τῆς εὐγενείας σου ἐξισοῦται πρὸς τὸν αὐτῆς, αἱ περιουσίαι σας

— Ὁ πρίγκηψ Κρυλώρ εἶνε ζάπλουτος· αὐτὴ δὲ θυγάτηρ τοῦ μονογενούς.

— Καὶ μὲ τοῦτο τί; Γνωρίζεις ὅτι ποτὲ τοὺς φίλους μου δὲν ἐγκαταλείπω ὅταν δέωνται τινος. Πάντοτε ἔτρεφον ὑπὲρ σοῦ πατρικὴν τρυφερότητα ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει τοῦ πατρὸς σου. Μὴ λησμονεῖς αὐτό, τέκνον μου.

— Ἄχ! μεγαλειότατε! Τόσας εὐεργεσίας! Ἀλλὰ εἶνε ἀνάγκη νὰ μὲ ἀγαπήσῃ καὶ ἐκεῖνη.

— Καὶ διατί νὰ μὴ σὲ ἀγαπήσῃ;

— Ὁ χαρακτήρ της εἶνε αἰνιγματώδης φύσις ἀκατίσχετος.

— Ἀγαπᾷ τινα ἄλλον;

— Δὲν τὸ πιστεύω.

— Καλὰ λοιπόν! Θέλεις νὰ μ' ἐπιφορτίσῃς τὰς τοῦ γάμου σου διαπραγματεύσεις;

— Πῶς! Μεγαλειότατε!... Ἡθέλετε μὲ ἀξιῶσαι... Ἐν τούτοις προτιμῶ νὰ γνωρίσω προηγουμένως τὰ αἰσθητάματα τῆς Βάνδας.

— Μπᾶ! Εἶται ὠραῖος νέος καὶ ἂν δὲν ἔχῃς ἀνταγωνιστήν, θὰ σὲ ἀγαπήσῃ, εἰμὶ βέβαιος. Ἀφοῦ μὲ προσέλαβες ἔμπιστόν σου, σοὶ δίδω τὸν λόγον μου, ὡς Τζάρος, ὅτι θὰ νυμφευθῆς τὴν Βάνδαν Κρυλώρ.

— Πιστεύσατε Μεγαλειότατε, ὅτι ἡ εὐγνωμοσύνη μου εἶνε ἀπειρος. Μόνον, ἂν ἐτόλμων, ἐπεθύμουν νὰ παρακλέσω τὴν ὑμετέραν μεγαλειότητα νὰ μὴ κάμῃ λόγον πρὶν ἢ ὀμιλήσω πρῶτον μόνος μου μετὰ τῆς Βάνδας· διότι αὐτὴ δὲν θὰ συγκατανεύσῃ νὰ νυμφευθῆ ὄν τινα δὲν θέλει, καὶ δύναται ν' ἀντιστῆ ὄχι μόνον εἰς τὸν πατέρα της, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν κόσμον ὀλόκληρον.

— Καὶ εἰς τὸν Τζάρον ἀκόμη;

— Τὸ φοβοῦμαι.

— Ἡ μήτηρ της δὲν ἦτο Πολωνίς;

— Μάλιστα, μεγαλειότατε.

— Τότε ἐννοῶ. Καλὰ λοιπόν! Θὰ μὲ εἴπῃς ὅτι δύναμαι νὰ πράξω ὑπὲρ σοῦ καὶ θὰ τὸ πράξω. Ἐπανάστρεψε εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ χοροῦ, καί, ἂν ὁ Τρεπῶρ εἶνε ἀκόμη ἐκεῖ, εἶπέ τῳ νὰ ἔλθῃ ἐνταῦθα.

Καὶ διὰ τινος τῆς χειρὸς νεύματος τῳ ἐδήλωσαν ὅτι εἶνε ἐλεύθερος ν' ἀπέλθῃ.

Ὁ Ἀλέξιος Βερενίνης ἐξῆλθε ὅπως συγκεκινημένος, καὶ ταπεινῶς πρὸ τοῦ αυτοκράτορος ὑποκλινόμενος.

Διατί ὁ αυτοκράτωρ ἐκάλει τὸν γενικὸν διευθυντὴν τῆς Ἀστυνομίας; Ἀμφίβαλλον; Εἶχεν ἐννοήσει τὸ μυστικόν του καὶ τῆς Βάνδας;

Αἱ κνημαὶ του δὲν τὸν ὑπεστήριζον. Ἐβάδιζε κλονούμενος ὡς μέθυστος.

— Μάλιστα· λέγουσιν ἀληθῆ! Ἐσκέφθη ὁ αυτοκράτωρ. Ἐν τοῖς ἀνακτόροις μου, πέριξ ἐμοῦ, αὐτοὶ ἐκεῖνοι, οὓς ὑπε-

ρεπλήρωσα εὐεργεσιῶν, συνωμοτοῦσιν ἐναντίον μου. Ἀκόμη καὶ αὐτὸ τὸ παιδάριον, τὸ ὁποῖον ἠγάπων ὡς υἱόν μου, καὶ αὐτὸ ἀκόμη μὲ προδίδει. Νὰ τὸν παραδώσω εἰς τὴν ἀστυνομίαν ἢ νὰ τὸ ἀποστείλω εἰς τὴν Σιβηρίαν; Ὅχι· εἶνε ἀνωφελές.

Ἡ ὠραία πριγκίπισσα Κρυλώρ τοῦ ἐγύρισε τὴν κεφαλὴν μὲ τοὺς μάγους ὀρθαλμούς της. Μόλον ὅτι δὲν εἶνε καὶ τόσον ἐπικίνδυνος· ὀλίγον βωμαντικὴ· ἐξημεμένη, ὡς ὄλαι αἱ νεάνιδες... Ἀλλὰ τότε λοιπόν πρέπει νὰ δεσμεύσωμεν ὅλον τὸν κόσμον· Ὁ τοῦ δλεθρίου κινήματος! Νέοι καὶ νέαι κυριεύονται ὑπ' αὐτοῦ. Καταλαμβάνονται ὑπὸ ἀνίας εἰς τὴν ἀπέραντον χώραν τῶν στεππῶν καὶ τῶν πάγων... Πράγματι· μόνονος ζωὴ ἢ ῥωσσικὴ... Συνωμοτοῦσιν ὅμως καὶ ἐκ πεποιθήσεων. Ἄν ἤμην εἰς τὴν θέσιν των τί παράδοξον νὰ συνωμοτήσω μετὰ τοῦ λαοῦ μου κατὰ τῆς κυβερνήσεώς μου, ἦτις μὲ θλίβει.

Τὴν στιγμὴν ταύτην εἰσῆλθεν ὁ Τρεπῶρ, ὁδηγούμενος ὑπὸ τοῦ Βερενίνης.

— Μ' ἐκάλισεν ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης; ἠρώτησεν ὁ Τρεπῶρ.

— Μάλιστα, στρατηγέ· ἀπεκρίθη ὁ αυτοκράτωρ διὰ τόνου αὐστηροῦ. Φαίνεται ὅτι συνωμοτοῦσι καθ' ἑκάστην, καὶ ὅτι κομιτάτον ἐπαναστατικόν, ἐδρεύον ἐν αὐτῇ τῇ Πετρούπολει ἔχει τὸ θράσος νὰ μοὶ ῥίπτει ἐν πλήρη ἡμέρᾳ τὰς διευθύνσεις του, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ βλέπωμεν τὴν χεῖρα ἧτις τὰ ἔριπτε.

Ὁ αυτοκράτωρ ἔτεινε τὴν ἐρυθρὰν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν διευθυντὴν τῆς Ἀστυνομίας.

Ὁ Τρεπῶρ ἔλαβε διὰ τρεμούσης χειρὸς τὸν φαέλλον τοῦ ἐπαναστατικοῦ κομητάτου. Ἀλλ' ἐν τῳ ἀναγινώσκειν δὲν ἠδύνατο νὰ κρατῆ κινήματά τινα ἀνυπομονησίας, συστολὰς ὀφρῶν καὶ ὄρων καὶ μορφασμούς εἰρωνικούς.

Ὅταν ἐτελείωσε τὴν ἀνάγνωσιν:

— Λοιπόν! τὸν ἠρώτησεν ὁ αυτοκράτωρ· τί σκέπτεσθε περὶ αὐτῶν;

— Εἶνε τρελλοί! ἀπήντησεν ὁ Τρεπῶρ, ἡ εἰς ἐκείνων τῶν ἀποπειραθέντων νὰ φονεύσωσι τὴν Ὑμετέραν Μεγαλειότητα. Ἐκ τῆς δίκης ἧτις νῦν διεξάγεται ἀνεκαλύφθη ὅτι ἐν ὄλῳ 193 μανισκοὶ διέτρεχον τὴν Ρωσίαν σπεύροντες τὸν ἐπαναστατικὸν σπόρον. Ἐκ δὲ τῶν ἐν λόγῳ ἑκατὸν ἐννεήκοντα τριῶν τούτων, εἴκοσι ἦσαν μόνον ἐπιβαρυντικῶς ἔνοχοι. Μάτην ἀπὸ τετραετίας ζητοῦμεν τὰ ἔχρη συνωμοσίας, διότι συνωμοσία δὲν ὑρίστανται. Ἀπλῶς μία δρᾶξ ἐπικινδύων ἀνθρώπων, οἵτινες εἰσὶ παντοτεινοὶ κάταικοι τῶν εἰρηκτῶν. Οἱ τοσοῦτον θόρυβον ἐμπιπιοῦντες μηδενισταί, κατὰ τὸ παρὸν εἰσὶν ὅπως ἀνεπίφοβοι. Εἶνε πνεύ-

ματα περιορισμένα, φανατικὰ ὀκνηρῶν καὶ ἀέργων.

Μακρὰν τοῦ νὰ πεισθῆ, ὁ αυτοκράτωρ ἐκτύπησε ζωηρῶς τὸν γρόνον ἐπὶ τῆς τραπέζης.

— Στρατηγέ! τῳ εἶπε, οἱ πράκτορες ὑμῶν εἶνε ἄγαν ἀνεπιτήδευτοι εἰς τὸ ἐπάγγελμά των. Σεῖς αὐτοὶ μὲ φαίνεσθε διατελοῦντες ἐν ἀβεβαιότητι μαρτυρούσῃ τὴν τύφλωσίν σας. Ἐγὼ πιστεύω, ὅτι ὄχι μόνον ὑπάρχει κέντρον ἀναρχικὸν ἐνταῦθα, ἀλλ' ὅτι γιγαντιαία διακλαδώσεις εἰς ἅπαν τὸ κράτος ἰσχυρᾶς καὶ συντεταγμένης συνωμοσίας ἀπειλοῦσι τὴν κυβερνήσιν μου. Οἱ καινωμισταὶ οὗτοι, οὗ, περιφρονεῖτε τόσον, ἔχουσιν δεικνύουσα μεταξὺ καὶ τῶν εὐγενῶν τῆς αὐλῆς, ἀκόμη καὶ ἐντὸς τῶν αἰθουσῶν μου. Περὶ τούτου εἰμὶ βεβαιότατος.

— Εἰς τὰ ἀνάκτορα τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος; ἀνέκραξεν ἐμβρόντητος ὁ Τρεπῶρ.

— Καὶ ὑμεῖς δὲν γνωρίζετε τίποτε ἐπανελάβην ὁ Ἀλέξανδρος. Καὶ ἐν τούτοις κατέχετε τὴν πρὸς ἐπαγρύπνησιν ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας τῆς ζωῆς μου θέσιν σας.

— Ὁ ἀνακαλύψω, θὰ τιμωρήσω τοὺς ἐνόχους.

— Ὅχι· δὲν εἶνε αὐτὴ ἡ θέλησίς μου. Ζητήσατε νὰ εὕρηται ἂν ὑφίσταται νῦν συνωμοσία φερέτέ μοι ὄλας τὰς ἐνδείξεις ἀνακρινώσατέ μοι τοὺς ἐνόχους· ἀλλ' εἰς ἐμὲ μόνον. Θέλω νὰ γνωρίζω ἐγὼ καὶ νὰ κρίνω, ἵνα μὴ πίπτωσι θύματα ἀθῶοι. Προπάντων δὲν θέλω νὰ συλλαμβάνωσιν οὐδένα ἐκ τῶν τῆς ἀκολουθίας μου, ἀνευ ῥητῆς ἀδείας μου, ἠκούσατε;

— Θὰ ὑπακούω εἰς τὰς διαταγὰς τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος, εἶπεν ὁ Τρεπῶρ καὶ ἐξῆλθεν ὑποκλινόμενος.

Φεῦ! ἐλησμονεῖ ὁ αυτοκράτωρ ὅτι αἱ διαταγαὶ του ἔμενον ἀνεκτέλεστοι, ἢ καὶ ἂν ἐξετελοῦντο, διεστρέφοντο. Ἐλησμονήσεν ὁ αυτοκράτωρ ὅτι δὲν ἦτο κύριος, ὡς εἶχε καταστήσει, καὶ ἔλεγεν ἡ ἐρυθρὰ ἐπιστολή.

VV

Ἡ ἐπαναστάσις

Τὸ μέγαρον τοῦ πρίγκηπος Κρυλώρ εἶνε ἐκτισμένον ἐπὶ τοῦ Νέβα εἰς τὴν ὠραιότεραν συνοικίαν τῆς Πετρούπολεως, οὐ μακρὰν τοῦ κήπου τοῦ Ναυαρχείου. Τὸ μέγαρον τοῦτο, ἐν ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων καὶ μεγαλοπρεπεστέρων τῆς πόλεως, παρουσιάζει θέαν κτηρίου παλαιοῦ γαλλικοῦ ῥυθμοῦ ἐπὶ τὸ ἰταλικώτερον τροποποιημένου.

Μία τῶν πτερύγων τοῦ μεγάρου κατέχεται ὑπὸ χειμερινοῦ κήπου, ὑπὸ τὸ

ἑλκώστερον τοῦ ὁποίου ἀνθρώποι τὰ πλεῖστα τῶν τροπικῶν ἀνθέων.

Τὸ ἐσωτερικὸν παρουσιάζει θέαμα ὄντως ἐξάσιον. Ἀπαντᾷ τις ἐκεῖ, ὡς εἰς ὅλους τὰς οἰκίας τῆς Ῥωσσίας, ὅλους τοὺς νεωτερισμοὺς καὶ τὰς πολυτελείας τῆς Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας. Ἐν τινι δ' εἰκονοστασίῳ, δύο εἰκόνες ἀγίων, ἐν οἷς ἡ τοῦ Ἁγίου Πέτρου, ἁγίου πατρωνομικοῦ τοῦ πρίγκηπος, μαρτυροῦσιν ὅτι ὁ οἶκος οὗτος ἐν Ῥωσσίᾳ φηροδύμηται.

Ὁ κριτῶν τῆς Βάνδας παρίστα θέαμα παράδοξον. Ἠδύνατό τις νὰ εἶπῃ ὅτι ἦτο γραφεῖον ἐργασίας ἢ κομμωτήριον ὡραίας γυναικὸς καὶ πρὸ πάντων νεανίδος.

Ὁ τὸ ἔδαφος ὅλον καλύπτων συμρναῖος τάπητος ἐκαλύπτετο εἰς πολλὰ μέρη ἀπὸ παχέα δέρματα λευκῶν ἀρκτων. Ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρον, κεκαλυμμένου διὰ πλουσίου διηυθισμένου ὑποχρύσου ὑφάσματος, ἦτο ἀμελῶς ἐρριμμένη μεγαλοπρεπῆς κυανῆ διφθέρα, περικεντημένη δι' ἐρυθρᾶς μετὰξῆς. Τὰ δ' ἐκ δερμάτων μικρῶν μελανῶν ἀρκτύλων ὑποπόδια, τὰ πρὸ τῶν θρονίων, συνέτεινον εἰς τὸ νὰ καθιστῶσι πλουσιωτέραν τὴν διακόσμησιν τῆς αἰθούσας. Τὰ παραπετάσματα τῶν παραθύρων ἐξέπληττον καὶ ἐθάμβωναν τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ θεομένου αὐτά, ἔνεκα τοῦ πλούτου καὶ τῆς τέχνης ἣν εἶχον. Πανοπλίαι, συγκειμεναὶ ἀπὸ τὰ παραδοξότερα καὶ πλουσιώτερα ὄπλα, καὶ εἰκόνες τῆς Ἰταλικῆς σχολῆς ἐκόσμουσαν τοὺς τοίχους.

Ἡ χειμερινὴ πολυτέλεια ἐν Ῥωσσίᾳ εἶνε αἰσισύραι καὶ τὰ ἀνθη κυρίως ὅμως τὰ ἀνθη, τὰ σπανιώτερα τῶν ὁποίων δὲν ἔλειπον ἀπὸ τοῦ νὰ συμπληρῶσι τὸ ὅλον τῆς πολυτελοῦς κομψότητος τῆς αἰθούσης τῆς Βάνδας, ἥτις ἀπλῆν ἐκ λευκοῦ ὑφάσματος ἐσθῆτα φέρουσα, ἔκειτο κεκλιμένη ἐπὶ τινος ἀνακλίντρον καὶ ἐσκέπτετο.

— Γνωρίζεις, Κατία, ποῖον ἀναμμένο σήμερον;

— Ὁχι, ἀγαπητὴ ἀδελφῆ.

— Τρεῖς ἐραστάς μου.

— Ἀλλὰ δὲν ἀγαπᾶτε κανένα ἐλπίζω.

— Κανένα, ἀπεκρίθη ἡ Βάνδα ἀποσιωποητικῶς.

— Διστάξεις.

— Ὁχι, σοὶ εἶπον κανένα.

Καὶ ἐστέναξε.

— Μὲ κάμνεις νὰ φοβῶμαι, εἶπεν ἡ Κατία. Ὁ ἔρωσ εἶνε αἰσθημα ὀρμητικὸν καὶ ὀλέθριον. Ἐὰν ἐνίοτε παρορμᾷ εἰς ἡρωϊσμούς, συχνότατα ὅμως... φεῦ! σβύνει ἐν ἡμῖν τὰ γενναῖα αἰσθήματα.

— Ὡς λέγουσιν, ἐπανελάβεν ἡ Βάνδα, ὁ ἔρωσ εἶνε ἐγωῖσμός ἀναπτυσσόμενος συγχρόνως καὶ ὁμοιοβάθμως εἰς δύο ἀλληλενδέτους καρδίας.

— Ἀλλ' ὅταν οἱ πολλοὶ πάσχουσιν ἔχουσι τὸ δικαίωμα οἱ ὀλίγοι νὰ εὐτυχῶσι;

— Ἀληθῶς, εἶνε ἐγκλημα νὰ σκεπτώμεθα περὶ τῆς ἀτομικῆς ἡμῶν εὐτυχίας, ὅταν οἱ ἀδελφοὶ μας μαρτυροῦσιν ὑπὲρ τῶν ἀνακαινιστικῶν ἀρχῶν, καὶ ὑπὲρ τῆς εὐμερίας τῆς ἀνθρωπότητος.

— Καὶ ἐν τούτοις ἠδύνασο νὰ διέλθῃς βίον τόσῳ ὡραῖον, τόσῳ λαμπρὸν, τόσῳ εὐτυχῆ! Ἠδύνασο νὰ ἦσαι ἡ βασίλισσα ὅλων τῶν ἐορτῶν.

— Ἀχ! ὁ κόσμος δὲν εἶνε τόσῳ ψυχαγωγικὸς ὅσον πιστεύεις. Ὁ χορὸς τῆς χθὲς ἦτο ὁμολογουμένως ὁ λαμπρότερος, ὁ μεγαλοπρεπέστερος τῶν ὄσων ἔχω ἰδεῖ μέχρι τοῦδε. Τὸ ἄνθος τῆς Ῥωσικῆς κοινωνίας εὗρισκατο συνθησισμένον εἰς τὸ Χειμερινὸν Παλάτιον. Καὶ ὅμως Κατία, ὅλον αὐτὸν τὸν ἐπίσημον κόσμον εὗρισκω μάταιον, κουφολάζονα, καὶ πρὸ πάντων φρικωδῶς πληκτικόν. Αἱ διασκεδάσεις αὐταὶ, ἐνθα δὲν δύσασαί τις μῆτε νὰ ὀμιλήσῃ, μῆτε νὰ βადίσῃ, μῆτε νὰ χορεύσῃ, χωρὶς νὰ μὴ σχολιασθῆ, εἶνε αἱ ὀχληρότεραι ψυχαγωγίαι, δι' ἐμὲ τοῦλάχιστον.

— Ὡ! τὸ ἐνοεῶ!

— Ἀληθῆ βίον αἰσθημάτων καὶ διανοίας δὲν ἤρχισα νὰ ζῶ, ἢ ἀρ' ὅτου ἐγενόμην μηδενιστής, ἀρ' ὅτου συνεδισθῆν δι' ἀρχήτων δεσμῶν τῆς εὐγενοῦς ἰδέας μετὰ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν. Ἐκλαμβάνουσι τοὺς σοσιαλιστὰς ὡς τρελλοὺς ἐν τούτοις αὐτοὶ μόνον δύνασται νὰ λεχθῶσιν ἄνθρωποι· αὐτοὶ ζῶσιν οἱ λοιποὶ κάτοικοι τοῦ ἀπεράντου ἡμῶν κράτους δὲν εἶναι ἡ μουμμία.

— Ἀληθέστατον. Ἐὰν ἠδύναστο νὰ γνωρίζωσιν ὁποῖον μέγα συμπερον εὗρισκεται εἰς τὴν συμμετοχὴν τόσῳ συγκινητικῶν καὶ εὐγενοῦς κινήματος, ὅλος ὁ κόσμος ἤθελε συνωμοτήσει μεθ' ἡμῶν.

Τὴν στιγμὴν ταύτην, ὑπηρετῆς φέρων τὴν ἐθνικὴν οἰκοστολήν, ἤλθε νὰ ἐρωτήσῃ τὴν Βάνδαν, ἐκ μέρους τοῦ πρίγκηπος, ἐὰν ἐπεθύμει νὰ καταβῆ ὅπως προγευθῶσιν ἐμοῦ.

— Νὰ εἶπῃς εἰς τὸν πρίγκηπα, ὅτι εἶμαι ὀλίγον κακοδιάθετος καὶ ὅτι δὲν θὰ προγευθῶ σήμερον.

— Εἶσαι κακοδιάθετος; ἠρώτησεν ἡ Κατία.

— Ὁχι· ἀλλὰ δὲν θελω ν' ἀντικρύσω σήμερον τὸν πατέρα μου· αἰσθάνομαι ὅτι θὰ τὸν συγχωρήσω· εἶμαι τόσοσ ἀνίσχυρος πρὸς τοὺς ἀγαπῶντάς με. Ἀλλ' ἴσως· ἔλθῃ μετ' ὀλίγον, διότι δὲν θὰ δυνηθῆ νὰ προγευθῆ μόνος.

— Ἐχεις ἀδικον, ἀγαπητὴ Βάνδα, νὰ ἦσαι ἀνίσχυρος, ἀκόμη καὶ ἀπέναντι τοῦ πατρός σου. Ὁ πατὴρ τότε μόνον ἔχει δικαίωμα εἰς τὴν ἀγάπην καὶ τὸν

σεβασμὸν μας, ὅταν φέρηται καλῶς καὶ εὐγενῶς. Ἴδου ἐγώ, ἦτις, μῶλον ὅτι ὁ πατὴρ μου με ὑπερηγάπα, ποτὲ δὲν τῷ ἐσυγχώρησα τὰς πρὸς τοὺς συμπατριώτας μου ἀπανθρωπίας του.

— Ἀναμφιβόλως! Ὁμολογῶ ὅτι εἶσαι πολλῶν λογικώτερα καὶ αὐστηροτέρα ἐμοῦ. Θὰ προσπαθήσω ν' ἀκολουθήσω τὴν συμβουλήν σου.

Ὁ πρίγκηψ διέκοψε τὴν συνομιλίαν τῶν δύο νεανίδων. Εἰσῆλθεν ὡς καταιγίς.

Ἡ Κατία ἀπεσύρθη ἀμέσως.

— Εἶσαι ἀσθενής, Βάνδα; ἔκραξεν ὁ πρίγκηψ. Πράγματι. Εἶσαι ὠχρωτάτη.

Ἡ Βάνδα δὲν ἀπεκρίθη.

— Βάνδα...

— Πάτερ μου.

— Ὡ! ἐγὼ πταῖω!... Ὅταν σὲ βλέπω ἀσθενῆ, ἡ ὀργή μου καταπραῦνεται καὶ δὲν με κυριεύει πλέον ἢ ἡ καρδιά μου, ὅλη φίλτρον πρὸς σέ. Ἀποκρίσσο με λοιπόν· μήπως ἔχεις πυρετόν;

— Δὲν γνωρίζω.

— Ὡ! μὴ με βλέπῃς με ὄμματα τόσοσ αὐστηρά.

Ἡ Βάνδα ἐταπεινώσε τὰ βλέφαρά της, τὸ δὲ πρόσωπόν της ἔμεινεν ὑπερήφανον καὶ ἀπαθές.

— Ἦτο παροδικὴ καὶ στιγμιαία ἡ ὀργή καὶ παραφορὰ μου· γνωρίζεις ὅτι εἰς τοιαύτας στιγμὰς δὲν δύναμαι νὰ κρατῶ τὸν ἑαυτὸν μου· ἀνάπτω ὄλος ἡ ὀργή μου με παραφέρει εἰς κινήματα, ὧν δὲν εἶμαι ἐκουσίως ἔνοχος.

— Ὑπάρχουσι λόγοι εἴτινες δὲν λησμονοῦνται.

— Ἀναίρω ὅτι τυχὸν εἶπον· ἔλοιπόν; εἶσαι εὐχαριστημένη; Ἐξελιθῶν ἀπέναντί σου; Ἐμπρὸς εἰς λήθην τὰ πάντα. Συγχώρει με, ὡς σὲ συγχωρῶ. Ἐλθέ νὰ ἐναγκαλισθῶμεν.... Ἀλλὰ.... τί βλέπω;... σὺ μένεις ψυχρά.... ἀκίνητος! Φίλησέ με, σὲ λέγω, κόρη μου.

— Δὲν δύναμαι.

— Διατί;

— Διότι γνωρίζετε ἀρκετὰ καλῶς τὸν χαρακτῆρά μου, ὥστε νὰ μὴ ἐλπίζετε ὅτι θὰ γίνῃ ποτὲ αὐτό, ὅτι θὰ λησμονήσω τὸν τρόπον σας. Τὸ νὰ με ὑποπτεύεσθε, ὡς ἐπράξατε, εἶνε δι' ἐμὲ ὕβρις πολλῶν χειροτέρα ἐνός ῥαπισματος.

— Ἴδωμεν Βάνδα· λάβε τὴν θέσιν μου. Δὲν με εἶχες εἶπει ὅτι ὑπέφερες, ὅτι ἤθελες νὰ κοιμηθῆς; Ἀνίσχυρος, μόλις κατεκλίθην, ἐγείρομαι καὶ εἰσέρχομαι εἰς τὸ δωμάτιόν σου, ἵνα μάθω περὶ σοῦ. Δὲν βλέπω οὐδένα. Φωνάζω τὴν Κατίαν... τίποτε! Καὶ ἐπιστρέφεις πότε; τὴν τετάρτην πρωϊνὴν ὥραν, μετρημισμένη εἰς ἄνδρα· καὶ εἰς ἐπίμετρον ἀρνεῖται νὰ μοὶ εἶπῃς πόθεν ἔρχεσαι.

— Διατί τὸ ἀπητήσατε; Ἀφοῦ ἐδέησε νὰ ἐπινοήσω ἐν μέσον διὰ νὰ ἦμαι

ἐλευθέρα, ἀπόδειξις ὅτι δὲν ἠδυνάμην νὰ σᾶς εἶπω πού μετέβαινον.

— Ἀλλὰ εἰς πατῆρ ἔχει, μοι φαίνεται, δικαίωμα τι ἐπὶ τοῦ τέκνου του.

Ἐπάρχουσι τέκνα καὶ τέκνα.

— Ἐπρόκειτο περὶ τῆς ὑπολήψεώς σου, περὶ τῆς τιμῆς μας.

— Ἦμην μετρημισμένη ἄλλως γνωρίζετε ὅτι δὲν εἶμαι ἐκ τῶν γυναικῶν ἐκείνων αἵνες διακυβεύουσι τὴν τιμὴν των, ἀφοῦ διὰ τῶν λόγων σας θέλετε νὰ συνταυτίσητε τὴν τιμὴν σας μετὰ τῆς ἐμῆς, μᾶλλον ὅτι, κατ' ἐμέ, ἕκαστος ἄνθρωπος δὲν εἶνε ἢ μόνον διὰ τὰς ἰδίας αὐτοῦ πράξεις, ὑπεύθυνος.

— Μπα! τί δικιολογήσεις εἰνε αὐταί; Ἀκόμη ἔχεις τὰς ἀνοήτους αὐτὰς ἰδέας;

— Ἐν ἐλπίζετε οὕτω νὰ ἐπανακτῆσητε τὴν πρός ὑμᾶς ἀγάπην μου....

— Ὡ! μὴ μὲ ἀπελπίζης, κόρη μου ἔλα, ἔλα νὰ τελειώσωμεν τὸν μικρὸν αὐτὸν λογαριασμόν μας.

— Ὅχι! ἀπεκρθη ἀποφασιστικῶς ἡ Βάνδα.

— Πῶς ὄχι; Θέλεις νὰ γείνω αὐστηρός;

— Ναί.

Ὁ πρίγκιψ ἔβαλε τότε σαρδώνιον γέλωτα, ἐνῶ ἀνεκλόλαζεν ἡ ὄργη.

— Θέλεις νὰ μείνωμεν συγχισμένοι;

— Ἀκριβῶς.

— Ἐπιθυμεῖς λοιπὸν νὰ ἴδῃς τὸν γέροντα πατέρα σου κυρόμενον εἰς τοὺς πόδας σου, ὡς ἔραστήν σου;

— Ποσῶς.

— Ἀλλὰ τί θέλεις τότε; ὄμιλει. Νὰ μάθω τοῦλάχιστον τοὺς ἄρους τῆς εἰρήνης οὗς μοι προτείνεις.

— Δὲν εἶμαι πλέον παιδίον, ὡς φαίνεσθε ὅτι κολακεύεσθε νὰ τὸ πιστεύητε. Μετὰ οὕτω ἡμέρας θὰ συμπληρώσω τὸ εἰκοστὸν πρῶτον ἔτος τῆς ἡλικίας μου.

— Ἀκριβῶς.

— Θὰ γίνω ἐνήλικος.

— Λοιπὸν;

— Θέλω νὰ ἦμαι ἐλευθέρα.

— Πῶς ἐλευθέρα;

— Ἐλευθέρα νὰ πράττω ὅ,τι ἤθελε μοι φανῆ καλόν. Ἀλλως θὰ ἀναγκασθῶ νὰ ἐγκαταλείψω τὸν οἶκόν σας.

Ὁ πρίγκιψ ἔριψεν ἐπὶ τῆς θυγατρὸς του βλέμμα θλιβερόν, ἐκλονίσθη, ἡ δὲ φωνὴ ἐξέλιπεν ἀπὸ τοῦ στόματός του. Τόσον τὸν ἐτάραζεν ἡ μετὰ ἀνεκκλήτου ἀποφασιστικότητος ἐκδηλωθεῖσα αὐτῆ θέλησίς της. Συνῆλθεν ὁμως μετ' ὀλίγον καὶ πιέζων ἑαυτὸν ἵνα λάβῃ τόνον φωνῆς γλυκύτερον:

— Νὰ ἐγκαταλείψης τὴν οἰκίαν ταύτην; εἶπεν ἄλλα πού θὰ ὑπάγῃς.

— Αὐτὸ ἄς μὴ σᾶς ἀνησυχῇ ποσῶς τὸ κτάλυμά μου εὐρέθη ἤδη;— Ἐσκέ-

φθῆς λοιπὸν σπουδαίως νὰ μ' ἐγκαταλείψης;

— Ὅλην τὴν νύκτα αὐτὸ ἀπεφάσιζα.

Ὁ πρίγκιψ ἠγέρθη καὶ ἐπροχώρησε μὲ μεγάλα βήματα πρὸς τινὰ γωνίαν τοῦ δωματίου, ἵνα κρύψῃ τὴν συγκίνησίν του καὶ τὰ δάκρυα, ὅσα τῷ ὕγραναν τοὺς ὀφθαλμούς μὲ τὰ τὴν δῆλωσιν ταύτην. Τὰ πλέον ἀντίθετα αἰσθήματα ἀνεκύνουσι καὶ κατετάρασσον τρικυμιώδως τὸν ἐγκέφαλόν του ἡ ὄργη, τὸ πατριὸν φίλτρον, ἡ ἀγανάκτησις, καὶ ὁ φόβος τοῦ νὰ ἴδῃ τὴν θυγατέρα του πραγματοποιούσαν τὴν ἀπειλήν της ἀντεπάλαιον κατ' ἀλλήλων. Ἐγίνωσκε τὸν ἀποφασιστικὸν χαρακτήρα τῆς Βάνδας.

Ἐπανεκάθισεν ἐκ νέου, πλησιάζων τὸ κάθισμά του πλησίον τοῦ ἀνακλίντρου ἐφ' οὗ ἐκάθητο ἡ Βάνδα.

— Ἰδόμεν, ἀγαπητῆ μου γαλαουσκίκα. (1)

Καὶ ἔλαβεν ἐντὸς τῶν ἑαυτοῦ τὴν χεῖρά της ἄλλ' αὐτὴ ἦτο παγωμένη.

— Καὶ ἐγὼ νομίζεις ὅτι ἠδυνήθην νὰ κοιμηθῶ ὅλην κὴν νύκτα, εἶπε μετὰ συγκεκινημένης φωνῆς ὁ πρίγκιψ. Καὶ ἐγὼ εἶμαι ἀσθενῆς πυρέσσω. Ὡ! φίλη σὲ με διὰ νὰ μὲ ἠσυχάσης, νὰ μοι ἐπαναφέρῃς τὴν ψυχικὴν γαλήνην. Δικαιολογαύμεθα ἄλλοτε.

— Μὴ θέλετε πάτερ μου νὰ σᾶς ἀσπασθῶ βεβιασμένως, χωρὶς νὰ αἰσθάνομαι τὴν καρδίαν μου ὠθοῦσάν με εἰς τοῦτο.

— Μὲ ἀπεστράφη λοιπὸν ἡ καρδία σου; Θέλεις νὰ πέσω εἰς τοὺς πόδας σου;

— Εἶνε ἀνωρελὲς νὰ ἐξευτελιζήσθε. Συγκατανεύσατε μόνον εἰς ὅ,τι σᾶς ἀπῆτητα.

— Τὴν ἐλευθερίαν σου;

— Μάλιστα.

— Ἀπόλυτον;

— Ἀπόλυτον.

— Ἡὼς τὴν ἔννοεσις;

— Νὰ μεταβαίνω ὅπου ἤθελε μοι φανῆ κάλλιον νὰ ἐξέρχωμαι ὁπότεν ἔλω, νὰ δέχομαι ἐνιαῦθα οἷα δήποτε πρόσωπα ἐπιθυμῶ, νὰ πράττω τέλος ὅ,τι θέλω χωρὶς νὰ ζητῶ τὴν συγκατάθεσίν σας.

Ὁ πρίγκιψ ἐδίσταζε.

— Αὐτὸ εἶπε, εἶνε ταῦτόν ὡς νὰ μοι κηρύττης τὸν πόλεμον!

— Διόλου. Ἡ συναίσθησις τῆς ἀξίας μου, ὡς κόρης εὐγενοῦς καὶ τιμίας δὲν ἀνέχεται οὐδένα ὁποῖον δήποτε ἐλεγκτὴν τῶν πράξεών μου.

(1) Πισσουνάκι μου. Ὠμπιστικὴ καὶ κολακευτικὴ προσωριμιά, ἐν χρήσει παρὰ τῆς ῥώσεως.

— Ἀλλὰ μοὶ ὑπόσχεσαι νὰ ἦσαι συνετὴ, καὶ νὰ μὴ διακυβεύῃς σεαυτήν;

— Ὑπισχνεῖσθαι τὸ τοιοῦτον εἶνε ταῦτόν τῷ ὁμολογεῖν ἑμαυτὴν ἔνοχον καταχρήσεως τῆς ἐλευθερίας μου.

— Καλὰ λοιπὸν! ἔστω. Κακὴ κεραλή. Ἐπιθυμῶ μόνον νὰ σὲ συνοδεύῃ πάντοτε ἡ παλαιὰ ἀκόλουθός σου.

— Ὅχι· ἐγὼ θέλω τὴν Κατίαν.

— Διὰτί;

— Διότι ἡ παλαιὰ θεράπαινίς μου μοὶ προξενεῖ πληξίν καὶ ἀηδίαν.

— Ἀλλ' ἡ Κατία, μία θαλαμηπόλος!....

— Μάλιστα! μία θαλαμηπόλος εὐπαιδευτος, καὶ τὴν ὁποῖαν, ὡς σᾶς εἶπον καὶ ἄλλοτε, ἐπιθυμῶ νὰ καταστήσω ἐμπιστον γραμματέα μου.

— Ἐμπιστον γραμματέα σου; Μήπως μέλλεις ν' ἀναλάβῃς τὴν διεύθυνσιν ὑπουργείου τινός;

— Σχεδόν. Θέλω ν' ἀσχοληθῶ εἰς πράγματα σπουδαῖα, θέλω νὰ διοργανώσω ἄστυλον σπουδῆς καὶ ἀνατροφῆς διὰ τὰ πτωχὰ παιδιά.

— Μπα!

— Διότι ἄλλως, χωρὶς κίμμιαν ἐνασχόλησιν, ὁ βίος μοὶ φαίνεται λίαν ἄσημος, πληκτικὸς, μονότονος.

— Διὰτί δὲν σκέπτεσαι νὰ νυμφευθῇς;

— Διὰ νὰ νυμφευθῶ πρέπει νὰ εὕρω τὸν ἄνδρα, ὅστις νὰ μοὶ ἀρέσῃ ἀπολύτως; καὶ θὴ εἰσέτι δὲν εὕρον.

— Ἀλλ' ἐὰν σοὶ τὸν ἐπρομήθεον ἐγὼ, κεκτημένον πάντων τῶν προσόντων, ὅσα εἶνε δυνατόν νὰ σοὶ τῶν καταστήσῃσιν ποθητὸν καὶ ἀρεστόν· εὐγενῆ, πλήρη τίτλων καὶ ἀξιομάτων, πλοῦσιον καὶ ὠραῖον;

— Ὅλα ταῦτα δὲν σημαίνουν ἀπολύτως τίποτε ἐὰν δὲν μὲ ἀρέσῃ· ἐὰν πρό πάντων δὲν συγκεντρεῖ ἐν ἑαυτῷ τὰς ἠθικὰς ιδιότητας τὰς ὁποίας θέλω ν' ἀπαντήσω εἰς τὸν σύζυγόν μου.

— Καὶ ποῖαι εἶνε αὐταὶ αἱ ιδιότητες;

— Καὶ ἐν σᾶς τὰ εἶπω δὲν θὰ μ' ἐννοήσητε.

— Ὅθ' δοκιμάσω.

— Τόσον λοιπὸν ταχέως θέλετε νὰ ἀπαλλαγῆτε ἐμοῦ;

— Ὅχι! ἀλλὰ ὁμολογουμένως εἶσαι εἰς ἡλικίαν νὰ σκέπτησαι περὶ γάμου. Βιάζομαι δὲ καὶ ἐγὼ ὑπὸ τοῦ πόθου νὰ περιπτύχθῶ μικροῦς ἐγγονούς.

— Κληρονόμους τῆς μεγάλης ὑμῶν περιουσίας;

— Ἴσως.

Ἡ Βάνδα ἐμειδίασε.

— Διὰτί μειδιάς εἰρωνικῶς;

— Διότι φρονῶ ὅτι ἔχετε ἄδικον νὰ προδιαθέτητε τὴν περιουσίαν σας. Διότι

πρὶν ἢ ἀπολαύσετε κληρονόμους, αἱ γαῖαι σας πιθανὸν νὰ μὴ σᾶς ἀνήκωσι πλέον.

— Πῶς τοῦτο! ἀνέκραξεν ὁ πρίγκηψ μετὰ σπαρακτικῆς φωνῆς.

— Διότι πιθανὸν ἡ ἐπανάστασις νὰ σᾶς τὰς ἀφαρέσῃ.

— Ἡ ἐπανάστασις τῶν κοινωνιστῶν; πιστεύεις λοιπὸν εἰς αὐτήν;

— Ὅσον καὶ εἰς τὸν ἥλιον ὅστις μᾶς φωτίζει.

— Ἀσχρολεῖσαι λοιπὸν πάντοτε εἰς αὐτὰς τὰς ἀερολογίας;

— Βλέπω ὅτι ἡ ἐπανάστασις ἐπικρατεῖται. Ὁ ὑποχθόνιος θόρυβος ἀπειροπληθύνεται, ἡ ἀτμοσφαῖρα εἶνε πλήρης εὐφλέκτων ἠλεκτρικῶν βρυστῶν, καὶ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν ὁ κατακλυσμός ἐκρήγνυται.

— Ὅλα αὐτὰ τὰ βλέπεις διὰ μέσου τῆς ῥωμαντικῆς φαντασίας σου. Ὁμίλησα χθὲς τὸ ἑσπέρας εἰς τὸν Τρεπῶφ, ὅστις ὕψωτε τοὺς ὄμους. Οἱ κοινωνισταὶ οὗτοι δὲν ἐγείρουν τόσον θόρυβον, ἢ διὰ νὰ κηλύψωσι τὴν ἰσχύνητα τοῦ ἀριθμητικῆς αὐτῶν στελέχους, καὶ τὴν ἀδυναμίαν τῶν ἐνεργειῶν αὐτῶν καὶ τῶν πράξεων.

— Τότε ὅταν τοὺς νομίζετε τόσον ἀνεπιφύβους, διατὶ τοὺς καταδιώκετε, ὡς πράττετε καὶ σεῖς ὁ ἴδιος, εἰς τὰ ἐργοστάσια σας;

— Διότι οὗτοι εἰσὶν ἐγκληματῆαι, ἀνθρώποι κακοῦργοι, ἐνοχοὶ παντός κακούργηματος, μὴ ἔχοντες μήτε πίστιν μήτε νόμον, οἵτινες ὑποσχάπτουσι τὰς βάσεις τῆς ἐξουσίας, ἀνευ τῆς ὁποίας δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ στηριχθῇ κοινωνία. Διότι τὰ δόγματα τῶν εἰσὶν ἐπικινδύνα ὄχι μόνον διὰ τὴν κυβέρνησιν καὶ τὰ καθεστῶτα, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ διὰ τὴν οἰκογενειακὴν ἀσφάλειαν, καὶ τὴν ἰδιοκτησίαν.

— Ἀτσμονεῖτε τὴν θεοσκείαν, εἶπεν ἡ Βάνδα γελοῦσα. Ἀλλὰ τέλος πάντων ὅ,τι καὶ ἂν γίνῃ, νομίζω ὅτι δὲν θ' ἀπολέσωμεν οὐδὲν ἂν ἐξασκηθῶμεν εἰς τι ἐπάγγελμα, ὅπερ νὰ δύνηται νὰ προσπαρῖξῃ τὸν ἄρτον εἰς ἐμὲ καὶ ὑμᾶς. Διότι, μετὰ τινα χρόνον ἀγνοοῦμεν τι θὰ συμβῇ.

— Ἐάν ποτε ἡ πρόρρησις σου ἐπραγματοῦτο ἀγαπητὴ Βάνδα, δὲν θὰ ἔχῃς ἀνάγκην νὰ φροντίζῃς δι' ἐμέ. Παρὰ νὰ ἔλθῃ εἰς τοιαύτην θέσιν, θὰ προὔτιμον νὰ ἐτίνασσον τὸν ἐγκέφαλόν μου εἰς τὸν ἀέρα.... Ἀλλά.... μπᾶ! Ἄς ἀφήσωμεν τὰς πενήτους αὐτὰς προγόνους, καὶ ἄς εἴπωμεν, ὡς ὁ Λουδοβίκος XV: ἡμῶν θανόντων γαῖα μιχθῆτω πυρὶ. Πρόκειται σήμερον περὶ πράγματος πολλῆ διαφόρου ἐνδιαφέροντος, περὶ οὗ θέλω νὰ σὲ συμβουλευθῶ.

— Καὶ ποία εἶνε ἡ ἐνδιαφέρουσα

αὐτὴ ὑπόθεσις; ἠρώτησεν ἡ Βάνδα ἀδιαφόρως.

— Πρόκειται νὰ σὲ συμβουλευθῶ, ἀπάντησεν ὁ πρίγκηψ, περὶ τῆς ἐορτῆς τὴν ὁποίαν ἀναμένω νὰ δώσω τὴν ἡμέραν τῶν γενεθλίων σου. Θέλω ὥστε ἡ ἐορτὴ αὕτη νὰ ἦνα βασιλική· θέλω περὶ αὐτῆς νὰ ὁμιλοῦν ἐν Πετροπόλει· θέλω ὥστε ἡ ὠραία μου Βάνδα νὰ δρέψῃ ἀληθῆ καὶ ἐπίζηλον θρίαμβον.

— Εἶσθε πολὺ καλός, πάτερ μου· ἀλλὰ γνωρίζετε ὅτι δὲν ἀγαπῶ τὰς ματαιὰς ἐπιδείξεις. Ἐάν ἀληθῶς ἐπιθυμῆτε νὰ συμφιλιωθῆτε μετ' ἐμοῦ, θ' ἀναβληθῇ ἡ ἐορτὴ καὶ θὰ μοι δώσητε ἀπλούστατα τὸ ποσόν, τὸ ὅποιον προωρίσατε διὰ τὴν ἀνοφελῆ ταύτην ἐπίδειξιν, νὰ τὸ διαθέσω ὑπὲρ τῶν πτωχῶν μου.

— Πόσα σοὶ χράζονται διὰ τοὺς πτωχοὺς σου;

— Ὅσα θὰ στοιχίσῃ ἡ ἐορτή.

— Καλὰ λοιπὸν! Ἢ δώσω τὴν ἐορτὴν καὶ ἐπὶ πλέον θὰ ἔχῃς ἀντίστοιχον ποσότητα τῶν δαπανῶν αὐτῆς. Εἶσαι εὐχαριστημένη;

— Ὅχι. Ἠθέλον ὅλα.

— Πῶς; τὴν ποσότητα καὶ τῶν δύο ἐορτῶν.

— Ἐστω! διπλασιάζω τὴν ποσότητα, ἀλλὰ πάντοτε θὰ ἐκπληρώσω καὶ ἐγὼ τὸν πόθον μου, θὰ δώσω τὴν ἐορτὴν· ἔχω τὴν ἰδέαν μου καὶ ἐγώ.

— Καμίαν παρουσιάσιν ἴσως; Βλέπω ὅτι ἀπὸ τίνος χρόνου μοὶ προτείνετε συνοικέσια, ἄπερ ἀρνοῦμαι....

— Ἀλλ' αὐτὸ εἶνε σπουδαῖον.

— Ὁ πρίγκηψ φὸν Στάκελβερ· δὲν ἐμάντευσα καλῶς; ὦ! στοιχηματίζω ὅτι εἶνε αὐτός. Πράγματι· εἶνε κάλλιστος νέος· ἀλλὰ πρέπει νὰ τὸν γνωρίσω.

— Ὅτι τὸν γνωρίσῃς. Εἶνε ἀνὴρ ἀληθῶς διακεκριμένης εὐγενείας, φρόνιμος, ἔχων στάδιον μέλλοντος μετὰ προαγωγῆς.

Κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην θαλαμηπόλος εἰσελθὼν, ἐνεχείρισε τῷ πρίγκηπι ἐπισκεπτήριον.

— Εἶνε ὁ Σαβέρ, ἀνεφώνησεν ὁ πρίγκηψ. Ἀκριβῶς εἶνε μεσημβρία, πράγματι. Θέλεις νὰ τὸν δεχθῆς;

— Βεβαίως, εἶπεν ἡ Βάνδα, προχωρήσασα ἵνα προὔπαντήσῃ τὸν ῥαῦμόνδον, ὅστις εἶχεν ἤδη εἰσελθεῖ.

Συνεχεῖς εἰς τὸ προσεχές.

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΤΟΥ 1879

ΕΠΑΡΧΙΑ ΔΑΤΤΙΚΗΣ.

Δῆμοι	Κάτοικοι	Δημότα
Ἀθηναίων	68,677	42,910
Πειραιῶς	21,618	9,945
Μαραθῶνος	2,995	2,973
Κρωπίας	6,507	6,207
Ἦρωπίων	2,577	2,415
Λαυρίου	8,345	3,420
Φυλῆς	2,129	2,281
Ἀχαρνῶν	3,415	3,491
Τὸ ὅλον	116,263	73,642

ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΙΓΙΝΗΣ

Δῆμοι	Κάτοικοι	Δημότα
Αἰγίνης	6,427	7,538
Ἀγιστρίου	519	585
Τὸ ὅλον	6,646	8,123

ΕΠΑΡΧΙΑ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ

Δῆμοι	Κάτοικοι	Δημότα
Μεγάρων	5,419	5,707
Σαλαμίνος	4,569	5,057
Ἐλευσίνος	4,355	4,817
Εἰδουλλίας	2,327	2,317
Ἐρυθρῶν*	1,759	1,774
Τὸ ὅλον	18,429	19,672

ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Δῆμοι	Κάτοικοι	Δημότα
Λεβαδείας	5,790	5,400
Ἀραχῳῆς	3,035	3,145
Πέτρας	3,712	3,587
Χαιρωνείας	2,778	2,621
Ὀρχομενοῦ,	2,063	2,266
Διστομίων	3,290	3,363
Τὸ ὅλον	20,668	20,382

ΕΠΑΡΧΙΑ ΘΗΒΩΝ

Δῆμοι	Κάτοικοι	Δημότα
Θηβαίων	6,023	6,418
Θεσπιῶν	4,581	4,682
Θιάβας	3,666	3,732
Πλαταιῶν	2,379	2,438
Αὐλίδος	1,904	1,957
Τανάγρας	3,423	3,528
Ἀκραϊφνίου	1,382	1,409
Τὸ ὅλον	23,358	24,164

(1) Οἱ δι' ἀστερίσκου σημειούμενοι Δῆμοι ἐσηματίσθησαν μετὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1870.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΧΑΛΚΙΔΟΣ

Δῆμοι	Κάτοικοι	Δημότα
Χαλκιδέων	12,250	13,190
Μεσαπίων	3,228	2,843
Αηλαντίων	6,933	7,292
Κηρέων	2,954	2,712
Νηλέων	4,208	4,066
Αιγαίων	3,331	3,359
Νέων Ψαρῶν	452	1,524
Τὸ ὅλον	33,356	34,986

ΕΠΑΡΧΙΑ ΞΗΡΟΧΟΡΙΟΥ

Δῆμοι	Κάτοικοι	Δημότα
Ίστιαίων	6,264	5,828
Τελεθρίου*	3,660	3,733
Αἰδηψίων	2,487	2,641
Τὸ ὅλον	12,411	12,202

ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΡΥΣΤΙΑΣ

Δῆμοι	Κάτοικοι	Δημότα
Κυμαίων	5,538	6,316
Κοτυλαίων	4,265	4,541
Κονιστριών	3,347	3,685
Αὔλωνος	4,689	4,837
Δυστίων	5,072	5,161
Στύρων	3,078	3,121
Καρυστίων	7,321	8,355
Μαρμαρίου*	2,665	2,661
Σκύρου	3,247	3,544
Τὸ ὅλον	39,222	42,231

ΕΠΑΡΧΙΑ ΣΚΟΠΕΛΟΥ

Δῆμοι	Κάτοικοι	Δημότα
Σκοπέλου	4,937	6,145
Σκιάθου	3,200	3,930
Γλώσσης	1,610	1,724
Ἄλωνήσου	400	413
Τὸ ὅλον	10,147	12,212

ΕΠΑΡΧΙΑ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ

Δῆμοι	Κάτοικοι	Δημότα
Λαμίας	9,984	9,596
Υπάτης	6,393	6,058
Νέας Μιζέλης	986	1,170
Πτελεατῶν	2,992	1,880
Κρεμ. Δαρίσσης	2,569	2,217
Φιλάρων	4,270	4,153
Ἡρακλειωτῶν	4,643	3,601
Παραχελωϊτῶν	1,959	1,408
Μακρακώμης	6,657	4,794
Τυμφορροῦ	4,506	4,805
Σπερχειάδος	4,506	4,528
Ὀμιλίων	3,735	3,713
Τὸ ὅλον	53,200	47,923

ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΟΣ

Δῆμοι	Κάτοικοι	Δημότα
Ἀμφίσσης	6,791	7,192
Γαλαξειδίου	4,226	4,815
Μυονίας	2,628	2,740
Καλλιέων	3,910	4,128
Παρνασσίων	1,452	1,608
Κρίσης	2,322	2,532
Ἀντικύρας	2,025	2,072
Δωριέων	5,453	5,584
Τὸ ὅλον	28,807	30,581

ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΟΚΡΙΔΟΣ

Δῆμοι	Κάτοικοι	Δημότα
Ἀταλάντης	3,147	3,387
Λαρυμνής	3,398	3,383
Νέας Πέλλης	921	1,013
Δαφνουσίων	2,170	2,081
Θρονίου	1,989	1,959
Θερμοπυλῶν	2,971	2,176
Δρυμίας	3,941	4,056
Ἐλατείας	2,415	2,265
Τιθορέας	2,703	2,712
Τὸ ὅλον	23,655	23,032

ΕΠΑΡΧΙΑ ΔΩΡΙΔΟΣ

Δῆμοι	Κάτοικοι	Δημότα
Αἰγυτίου	3,582	3,904
Υαίας	3,281	3,375
Κροκυλίου	3,649	4,076
Βωμέας	3,475	3,662
Ποτιδανείας	2,118	2,328
Οἰνεῶνος	3,132	3,254
Τολοφῶνος	3,541	3,640
Τὸ ὅλον	22,778	24,239

ΕΠΑΡΧΙΑ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

Δῆμοι	Κάτοικοι	Δημότα
Μεσολογγίου	8,032	7,962
Ὦλενείας	2,818	2,221
Μακρυνείας	4,727	4,713
Αἰτωλικοῦ	4,211	3,400
Παραχελωϊτιδος	2,130	2,045
Τὸ ὅλον	21,918	20,341

ΕΠΑΡΧΙΑ ΒΑΛΤΟΥ

Δῆμοι	Κάτοικοι	Δημότα
Ἀμβρακίας	5,167	4,711
Ἰδομένης	4,716	4,939
Θυάμου	3,037	3,288
Στράτου	3,002	2,965
Τὸ ὅλον	15,922	15,903

ΕΠΑΡΧΙΑ ΤΡΙΧΩΝΙΑΣ

Δῆμοι	Κάτοικοι	Δημότα
Ἀγρινίου	7,059	5,954

Θέρμου	3,659	3,412
Παμφίας	4,830	4,709
Ἀμβρακίας	2,102	2,202
Τὸ ὅλον	17,650	16,276

ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Δῆμοι	Κάτοικοι	Δημότα
Καρπενησιῶν	8,386	9,531
Ἀγραίων	4,521	4,876
Ἀγραφῶν*	2,274	2,261
Κτημενίων	3,849	4,361
Δολοπῶν*	1,479	1,548
Παρακαμπυλίων	3,111	3,269
Ἀπεραντίων	4,337	4,434
Ἀρακυνθίων	3,912	4,245
Εὐρυτάνων	2,926	4,645
Τὸ ὅλον	34,795	39,170

ΕΠΑΡΧΙΑ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ

Δῆμοι	Κάτοικοι	Δημότα
Ναυπάκτου	5,295	5,449
Προσχίου	3,161	3,364
Ἀποδοτίας	5,503	5,903
Ὀριονίας	3,534	3,676
Πυλῆνης	2,550	2,674
Κλεπαίδος	4,193	4,424
Παρευνητῶν	1,320	1,446
Τὸ ὅλον	25,556	26,936

ΕΠΑΡΧ ΒΟΝΙΤΣΗΣ ΚΑΙ ΞΗΡΟΜΕΡΟΥ

Δῆμοι	Κάτοικοι	Δημότα
Ἀνοκτορίων	6,762	6,717
Ἀστακοῦ	5,067	4,599
Οἰνιάδος	2,752	2,402
Σολίου	2,312	2,378
Ἐχίνου	5,710	5,594
Τὸ ὅλον	22,603	21,690

Συνέχεια εἰς τὸ προσεχές

Ο ΑΟΙΔΙΜΟΣ

ΒΙΚΤΩΡ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Ὁ Γουστάβος Μινέλλης, ἐν τινε ἐκδρομῇ αὐτοῦ εἰς Cogne Villeneuve συναντηθεὶς πρὸς τὸν παλαιὸν ὀπλοφόρον τοῦ Βίκτωρος Ἐμμανουήλ Λουδοβίκου Σαβίνου ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὰς ἐξῆς πληροφορίας ἃς ἐκθέτει δι' ἐπιστολῆς του ὡς ἀκολουθῶς :

Valsayaranche, 23 Ἰουλίου 1879
Ἰδοὺ τὰ ἀπομνημονεύματα τοῦ Λουδοβίκου Σαβίνου, ὀπλοφόρου τοῦ μακαρίτου ὕμνων Βίκτωρος.

Δὲν προσθέτω τίποτε, οὔτε ὑποστιγμῆν· ἀποκόπτω μάλιστα καὶ αὐτὰς ἀκόμη τὰς ἐρωτήσεις μου καὶ γίνομαι ἀπλῶς ὁ στενογράφος τοῦ Λουδοβίκου Σαβίνου.

Σημειῶ μόνον ὅτι ὁ Σαβίνης δὲν εἶνε τυχαῖός τις ὁδηγός. Τέκνον τῶν ὀρέων τοῦ Cogne, διεφύλαξε πάσας τὰς ἀρετὰς τοῦ κατοικοῦ τῶν Ἀλπεων, προσθεὶς εἰς ταύτας ἀγωγὴν οὐχὶ συνήθη ἣν ὀφείλει εἰς τὸν ἐφημέριον Carrel, ὅστις ὑπῆρξεν οὐ μόνον δι' αὐτὸν ἀλλὰ καὶ δι' ὅλους τῶν ὀρέων τοὺς κατοίκους πατῆρ φιλόστοργος καὶ ἀγαθὸς διδάσκαλος.

Ὁ Λουδοβίκος Σαβίνης ὁμιλεῖ.

— Δὲν ἔχετε ἰδέαν πόσον λατρεύομεν ἡμεῖς ἐδῶ τὴν μνήμην τοῦ μακαρίτου Βίκτωρος. Δὲν δύνασθε νὰ φαντασθῆτε πόσον ἠγαπήθη ἀπὸ ἡμᾶς ὁ κυνηγός, ὁ στρατιώτης, ὁ τόσον φίλος τῶν Ἀλπεων Βασιλεύς... Μὴ, μὴ μὲ διακόπτετε... Σε εἰ δὲν δύνασθε νὰ τὸ ἐννοήσητε.

Καὶ σεῖς τὸν ἠγαπάτε, τὸ γνωρίζω ὅλη ἡ Ἰταλία τὸν ἐλάτρευεν, εἶνε ἀληθές· οἱ Ἰταλοὶ ὅλοι ἐκλαύσαν τὸν θάνατον τοῦ εὐγενοῦς Βασιλέως. Ναί, ἀλλ' ἡμεῖς ἐδῶ ἐκλαύσαμεν καὶ κλαίομεν ἀκόμη τὸν θάνατον τοῦ ἰδιαιτέρου ἡμῶν Βασιλέως—poire roi à nous—τοῦ πατρὸς τοῦ φίλου, τοῦ εὐεργέτου ὅλων ἡμῶν... Ὁ Βίκτωρ ἐδῶ δὲν ἦτο πλεον Βασιλεύς τῆς Ἰταλίας· ἦτο ὁ Βασιλεύς τῶν ὀρέων μας· οὐδένα διέταπεν, ἠγάπα ὅλους ἡμᾶς ὡς ἀδελφούς, συνεμερίζετο μὲ ἡμᾶς τοὺς κόπους τῶν Ἀλπεων καὶ τοὺς κινδύνους τῶν πάγων μας.

Ὅχι, δὲν θὰ ἐννοήσητε ποτὲ πόσον ἠγαπάτο ἐδῶ ἐντὸς τῶν κρημνῶν καὶ τῶν ἀγροίκων ἡμῶν κατοικιῶν. Ἡ ἀγάπη ἡμῶν εἶνε ἀληθοῦς λατρεία πρὸς τὸν Βασιλέα τοῦτον τῶν ὀρέων μας, ὅστις ὠμίλει τὴν διάλεκτόν μας, ὅστις ἐθώπευε τὰ τέχνα μας, ὅστις ἐφρόντιζε περὶ τῆς εὐτυχίας ὅλων καὶ ἀπεκάλει ἡμᾶς φίλους... Φίλοι ἡμεῖς τοῦ μεγάλου ἐκείνου!... Ὡ πόσον ἠμεθα διὰ τοῦτο ὑπερήφανοι.

Θὰ τὸ πιστεύσετε;... Ἡ μνήμη τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου θὰ μείνῃ ἐδῶ αἰωνία καθὼς οἱ πάγοι μας!... Νὰ τὸν λησμονήσωμεν;... πῶς εἶνε δυνατόν, ἀφοῦ τὸν νομίζωμεν ἀκόμη ζῶντα. Ὡ, ναί! οἱ πτωχοὶ μου συγ-

χωρικοί, οἱ ἀθωότεροι τῶν ὀρέων τούτων, δὲν εἴμποροῦν, δὲν θέλουν ἀκόμη νὰ πιστεύσουν ὅτι ὁ Βίκτωρ ἀπέθανε.. Αἰγυραὶ καὶ τὰ παῖδια—κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην—κυττάζουσι ἀκόμη εἰς τὸ βάθος τῆς κοιλάδος, καὶ περιμένουν.. περιμένουν... μήπως ἐπανεέλθῃ ὁ Βίκτωρ.

**

Ἦτο ἀκριθῶς ἡ ἐποχὴ αὕτη, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ καλὸς Βασιλεύς ἐσυνείθιζε νὰ ἔρχηται πρὸς ἡμᾶς... Νὰ ἐβλέπατε τὴν ἐορτὴν τῶν ὀρέων τούτων. Ἀφίνομεν τὰ δάση, ἐγκαταλείπομεν τὰ ποίμνια, καὶ ἄνδρες, γυναῖκες, γέροντες, παῖδια ἐτρέχον ὅλοι εἰς τὴν ἀγούσαν εἰς τὸ φρούριον.

Ὁ Βασιλεύς ἐφθασε· εἰς τὴν εἰδησιν ταύτην ζητωκραυγαὶ ζωηρόταται καὶ διαρκεῖς ἀντήχουν πανταχόθεν, βροχὴ ἀπὸ ἄνθη τῶν ὀρέων μας ἐπιπτεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ πτωχοῦ Βίκτωρος!

Μᾶς ἐχαίρειζεν ὅλους, μᾶς ἐκάλει ὅλους μὲ τὸ ὄνομά μας, ὠμίλει τὴν διάλεκτόν μας, ἐζήτηι πληροφορίας περὶ τῆς υγείας ἡμῶν καὶ τῶν συγγενῶν μας. Ἀλλὰ—τί λέγω;—δὲν ἐνδιεφέρετο μόνον δι' ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ δι' ὅλα τὰ ποίμνια μας περὶ τῶν ὁποίων ἤθελεν ἀκριβεῖς πληροφορίας.

**

Μόλις ἐφθάνεν εἰς τὸ φρούριον ἐκάθητο εἰς τὸν ἐξώστην ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον εἶδατε καὶ ἐκεῖ ἐκάλει τὸν ἐφημέριον τοῦ χωρίου—ἐὰν ἤξευρε πόσον τὸν ἠγάπα, καὶ δικαίως—καὶ τῷ ἐδίδεν 500 λίρας, λέγων πρὸς αὐτόν.

— Τοῦτο εἶνε διὰ ν' ἀρχίσωμεν καὶ ἐπειτα θὰ εὐρωμεν καὶ ἄλλας.

Καὶ ποῖος δὲν εὐηργετήθη ἐδῶ ἀπ' ἐκεῖνον; Καὶ ὅταν ἐδίδε ποσὸν τι εἰς τὴν κοινότητα ἢ εἰς τὸν ἐφημέριον, προσέθετε·

— Συγχαρῆσατε ἐὰν εἶνε ὀλίγον ἀλλ' ἔχω τόσον ὀλίγα καὶ ἐγώ!

Τὸ τελευταῖον ἔτος, ἐδώρησεν εἰς τὸν ἐφημέριον Carrel 100 λίρας διὰ νὰ ἀγοράσῃ ἐργαλεῖα διὰ τὸ ἀστεροσκοπεῖον, λέγων πρὸς αὐτόν·

— Συγχαρῆσατέ με, ἀγαπητὲ ἐφημέριε. Τὸ ἐρχόμενον ἔτος θὰ

κάμω κάτι τι περισσότερον... Τί τὰ θέλετε;... Δὲν εἰξεύρω πῶς συμβαίνει, ἀλλὰ δὲν ἔχω ποτὲ ἐπάνω μου μίαν πεντήραν.

**

Ἡ διήγησις τοῦ βίου τοῦ βασιλέως εἰς τὰ ὄρη μας ταῦτα εἶναι ἀπλουστάτη.

Μόλις ἐφθάνε εἰς τὸ φρούριον ἀπέβηκε τὰ ἐνδύματα τῆς παιδίδος καὶ τὸν μέγαν πῖλόν του, ἐφόρει ἐν ἐσωκάρδιον, τὴν κυνηγετικὴν του ἐσθῆτα, ἀναξυρίδας πλατείας, ὅλα χρώματος λευκοφαίου καὶ ἐξ ὑφάσματος προστύχου... Ἴδου ἐπάνω κάτω ὡς τὸ ἰδικόν σας... ἐν ζευγος ὑποδημάτων, ἐνίοτε ἐσχισμένων, καὶ ἓνα πῖλον τοῦ κυνηγίου μετὰ πτερῶν. Ἴδου ὀλόκληρος ἡ ἐνδυμασία του... ἦτο ἰδικὸς μας... Ἐφαίνετο εἰς ἐξ ἡμῶν..

**

Ὁ Βίκτωρ ἐγείρετο τακτικῶς εἰς τὰς τέσσαρας τῆς πρωίας. Ἐκαλλωπίζετο· πολὺ νερόν, κανὲν μυρωδικόν.

Εἰς τὰ πέντε ἔπιπε τὸν καφέν τῶν ἐπὶ τοῦ ἐξώστου τῆς κλίμακος τοῦ φρουρίου ἢ ὑπὸ τὸ περίστυχον αὐτοῦ, καὶ ἀφοῦ ἐπιθεώρει τὰ ὄπλα, ἐθώπευε τοὺς σκύλους καὶ τοὺς ἵππους ἀνεχώρει.

Εἰξεύρετε ὁποῖοι ἦσαν αἱ προμήθειαι τοῦ Βίκτωρος δι' ὀλόκληρον ἡμέραν κυνηγίου;

Μία καὶ ἡμίσεια λίτρα ὕδατος καὶ μία δεσμὴ σιγάρων τῆς Ἀβάνας.

Ἐγὼ δὲν εἰξεύρω πῶς ἀντεῖχεν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος χωρὶς νὰ φάγῃ καὶ χωρὶς νὰ πῖῃ ποτὲ οἶνον ἀπὸ τὰς πέντε τῆς πρωίας ἕως τὰς πέντε τῆς ἐσπέρας, πάντοτε ὀδεύων διὰ τῶν βράχων καὶ ἐνεδρεῶν ἐπὶ τῶν πάγων!... Καὶ δὲν ὑπέφερε· δὲν εἶχε ποτὲ ἀνάγκη οὐδενός! Καὶ ἡμεῖς, τέχνα τῶν ὀρέων, ἀπεθνήσκαμεν ἐκ τῆς πείνης καὶ τοῦ φύχους.

Ἐκάπνιζε πολὺ, διαρκῶς, πάντοτε· τὸ κάπνισμα εἶχε κηριεύσει τὸν Βίκτωρα περισσότερον ἢ τὸ κυνήγιον, ὅπερ ἦτο ἐπίσης τὸ κατέχον αὐτὸν πάθος, ἢ κυριεύουσα αὐτὸν μανία.

Δὲν εἶναι ὑπερβολὴ ἐὰν εἶπω ὅτι

ὁ Βίκτωρ ἐκάπνιζε τριάκοντα σιγάρρα τὴν ἡμέραν. Σημειώσατε ὅμως ὅτι ἐκάπνιζεν αὐτὰ κατὰ τὸ ἡμῖσιν μόνον.

Συνέχεια εἰς τὸ προσεχές

Ο ΣΑΜΨΩΝ ΕΝ Τῷ ΑΠΟΛΛΩΝΙ

Παραλείπομεν ἄλλας τινὰς ἐλλείψεις, προερχομένας πιθανῶς ἐκ τῆς περὶ τὴν σκηνὴν ἀπειρίας τοῦ συγγραφέως, ἴσως ἴσως δὲ καὶ ἐκ τῆς ἀτέχου ἀποκοπῆς τεμαχίων τινῶν τοῦ δράματος. Οὕτως ἡ τετάρτη πράξις φαίνεται ὡς προσκεκολλημένη εἰς τὸ ὅλον τοῦ ἔργου. καὶ δυναμένη νὰ προστεθῇ εἰς τὰς ἄλλας ὡς ἀπλή σκηνή. Ἄτεχνος ἐπίσης δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ ἡ γινομένη ὑπὸ ἐνὸς τῶν προσώπων τοῦ δράματος ἀφήγησις, καθ' ἣν γίνεται γνωστὴ τῇ Δαλιδᾷ ἡ φυγὴ τοῦ Σαμψῶνος ἐκ τῶν Φιλισταιῶν. Ὁ ἐβραῖος διηγεῖται τὰ κατ' αὐτὴν, λησμονῶν τὸν κύριον σκοπὸν τῆς ἀποστολῆς του, καὶ ἀρίων τὸν Σαμψῶνα ἀοπλον ἀπέναντι τῶν καταδιωκόντων αὐτῶν ἐχθρῶν. Ὁ ποιητὴς ἠδύνατο νὰ πορύγῃ τοῦτο κάλλιστα, ἐὰν προσέθετεν ἀκόλουθον εἰς τὸν ἀγγέλον τῆς δραπέσεως τοῦ Σαμψῶνος, ὅπως γένοιον ἀμφοτέρω συγγράμω, ὅ τε Σαμψῶν δηλαδὴ νὰ λάβῃ ταχέως τὰ ὄπλα του καὶ ἡ Δαλιδᾷ νὰ μάθῃ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ ἡρώος τῆς.

Αὕτη ἐν συντόμῳ ἡ ἐντύπωσις, ἣν ἀπεκομίσαμεν ἐκ τῆς πρώτης παραστάσεως τοῦ Σαμψῶνος, εἰλικρινῆς καὶ ἀνευ ἐπιβλαβῶν ἐπαίνων καὶ θαυμασμῶν. Ἐν τούτοις ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι ὁ Σαμψῶν εἶναι ἐν ἐκ τῶν ἐπιτυχῶν ἔργων τοῦ νεωτέρου ἡμῶν δραματολογίου.

Δικαίως ἢ ἀδίκως κοινὴ ἐπικρατεῖ ἰδέα παρὰ τῶ κοινῷ ἐν γένει περὶ πρωτοτύπων ἔργων, ἴσως ἐνισχυθεῖσα καὶ

ἐκ δραμάτων, ἅτινα ἀπὸ τῆς πρώτης πράξεως ἐγέννησαν εἰς τοὺς θεατὰς τὴν πλῆξιν καὶ τὸν νυσταγμὸν· δὲν εἶναι μικρὸν ἐπομένως ὅτι ὁ Σαμψῶν κατάρθωσεν οὐ μόνον νὰ κατανικήσῃ τὴν πρόληψιν, ἀλλὰ νὰκουσθῇ μετ' ἐνδιαφέροντος καὶ προσοχῆς ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους.

Διὸ συγχαίροντες τῷ φίλῳ ἡμῶν κ. Βερσῆ, εὐχόμεθα αὐτῷ ὅπως τάχιστα ἴδωμεν ἔργα αὐτοῦ τελειότερα.

Τὸ κοινόν, ἐνισχύων τὸν ποιητὴν, ἐκάλεσε αὐτὸν μετὰ τὸ τέλος τοῦ δράματος ἐπὶ τῆς σκηνῆς, καίτοι τοῦτο, ὅπερ ἀλλαχοῦ θεωρεῖται ὡς ὑψίστη τιμὴ, ἀπονεμομένη εἰς εὐδοκίμους συγγραφεῖς, κατήντησε παρ' ἡμῖν ἀνάξιον μνήμης καὶ γελοῖον ὅλως, ὡς πολλὰ ἄλλα, ἀφοῦ ἐγένετο πρὸς δραματικούς, ὧν τὰ ἔργα ἀπέθανον τὴν ἐπιούσαν τῆς παραστάσεως ἢ καὶ πρὸς μεταφραστὰς ἔργων οὐχὶ πολλῶν λόγου ἀξίων.

Περὶ τῆς ὑπὸ τῶν ἡθοποιῶν ἐκτελέσεως τοῦ Σαμψῶνος δὲν ἔχομεν πολλὰ νὰ εἰπώμεν. Οἱ τὰ πάντα εἰδότες δραματικοὶ ἡμῶν καλλιτέχναι, ἐθισθέντες εἰς τοὺς καθ' ἑκάστην ἀπονεμομένους αὐτοῖς τυπικοὺς ἐπαίνους τῶν ἐφημερίδων, εἰς ἃς κατὰ πρῶτον λόγον ἀφέλλεται ἡ κατάπτωσις τοῦ ἐλληνικοῦ θεάτρου, βεβαίως δὲν εἶναι διατεθειμένοι νὰκούωσιν εἰλικρινεῖς παρατηρήσεις. Καὶ ὁ Σαμψῶν ὑπέστη τὴν τύχην τῶν λοιπῶν δραμάτων. Ἐν μόνον δὲν δυνάμεθα νὰφῶσωμεν ἀπαρατήρητον. Τὸ νὰναβίβασθῇ οἰκτρὸς ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὁ Ὁθέλλος π. χ. μικρὸν τὸ κακόν. Ὁ Σαίξπηρ βεβαίως δὲν ἔχει ἀνάγκην τοῦ Ταβουλαρικοῦ θιάσου, ὅπως ἐκτιμηθῶσι τὰ ἀθάνατα ἔργα του· ἀλλὰ τὸ νὰ διδάχθῃ, ὡς ἐδιδάχθη, ὁ Σαμψῶν, πρῶτον ἔργον νέου ποιητοῦ, οὕτινος τὸ φιλολογικὸν μέλλον κατὰ τὴν παράστασιν ταύτην θὰ ἐκρίνετο, ἦτο σφάλμα ἀσύγνωστον, ἦτο τι πλέον, ἦτο καθαρὰ ἀσύνειδησία.

Ἐβλέπομεν σκηνὰς ἀληθῶς δραμα-

τικάς, δυναμένας νὰ κινήσωσιν εἰς δάκρυα καὶ τὸν ἀπαθέστατον τῶν θεατῶν, νὰ διέρχονται ἀπαρατήρητοι, ὡς ἡ μετὰ τὴν ἀποκοπὴν τῆς κόμης τοῦ Σαμψῶνος, ἣν κατέστρεψεν ἡ μαρμαρώδης ἀπάθεια τῆς ὑποκρινομένης τὴν Δαλιδᾷν πρωταγωνιστρίας, ἢ τῆς συναντήσεως τοῦ Σαμψῶνος μετὰ τοῦ πατρὸς κ. λ. καὶ ἐλυπούμεθα εἰλικρινῶς τὸν ποιητὴν διὰ τὴν θυσίαν τοῦ ἔργου του, οὕτινος τὴν παράστασιν ἠπορήσαμεν πῶς ἐπέτρεψεν εἰς τοιοῦτους δημίους καὶ ἐκμεταλλευτὰς τῆς ὥρας τῆς τέχνης!

ΤΕΛΟΣ

ΓΡΙΦΟΣ Α'.

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΤΟΝ ΒΟΥΚΟΛΟΝ

Ὁ πρῶτος λύτης ἐκ τῶν ἡμετέρων συνδρομητῶν, τοῦ ἀνωτέρου Γρίφου θέλει λάβει ὡς βραβεῖον, ὠραίαν εἰκόνα ἔχουσαν ὕψος 75 ἐκατοστῶν τοῦ μέτρου καὶ πλάτος 40 μετὰ τῆς κορυφῆς αὐτῆς καὶ περιπτώσεως νέον χωρικὸν ἀσπάζομενον τὴν μνηστὴν του.

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ ΕΓΓΡΑΦΟΝΤΑΙ

Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ ἐν τῷ γραφεῖῳ τοῦ «Παρθενῶνος» ἐπὶ τῆς διασταυρώσεως τῶν ὁδῶν Πειραιῶς καὶ Γερανίου ἀριθ. 30.

Ἐν ΣΥΡῶΙ παρὰ τῷ κυρίῳ Δ. Ἀθηναῖω,

Ἐν ΠΑΤΡΑΙΣ παρὰ τῷ κυρίῳ Σπ. Πρινάρῃ.

Ἐν ΝΑΥΠΑΓΙῶΙ παρὰ τῷ κυρίῳ Παύλῳ Ἰατρῷ.

Ἐν ΧΑΛΚΙΔΙ παρὰ τῷ κυρίῳ Γ. Ν. Φιλαρέτῳ.

Ἐν ΘΗΒΑΙΣ παρὰ τῷ γραφεῖῳ τῆς «Σφιγγός»

Ἐν ΙΘΑΚῆΙ παρὰ τῷ κυρίῳ Κ. Ν. Πευλάτῳ.

Ἐν ΚΕΡΚΥΡΑΙ παρὰ τῷ κ. Π. Ἀποστολοπούλῳ.

Ἐν ΖΑΚΥΝΘῶΙ παρὰ τῷ κ. Γ. Κ. Σφήκα

Ἐν ΚΩΝ/ΠΟΛΕΙ παρὰ τῷ κ. Δ. Ἡλιάδῃ.

Ἐν ΒΡΑΙΛΛΑΙ παρὰ τῷ κ. Κλεάνθει Παπαδόγλῃ.